

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului asupra proiectului
de lege pentru modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.

AVIZ
asupra proiectului de lege pentru
modificarea unor acte normative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 320 din 21 iulie 2022) de către doamna Ina Coșeru și doamna Larisa Voloh, deputate în Parlament, și comunică următoarele.

Potrivit notei informative, scopul proiectului respectiv este de a asigura reglementarea/clarificarea criteriilor de determinare a apartenenței iazurilor și bazinelor de apă în cadrul procesului de delimitare masivă, în scopul stabilirii regimului juridic al obiectelor acvatic, precum și în contextul evitării litigiilor privind utilizarea ilegală a bazinelor de apă.

Proiectul prevede modificări ale prevederilor Codului funciar nr. 828/1991, ale Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, ale Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deținutarea proprietății publice, ale Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, precum și introducerea obligativității (la art. V din inițiativa legislativă) de achitare, de către proprietarii construcțiilor hidrotehnice înregistrate în registrul bunurilor imobile la 1 martie 2019, a redevenței conform condițiilor art. 29 din Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002.

Pornind de la obiectivele urmărite, se consideră oportun proiectul, dar urmează a fi luate în considerare mai multe aspecte pentru îmbunătățirea acestuia, după cum urmează.

1. La art. I din proiect, cu referire la amendamentul pentru art. 34 din Codul funciar nr. 828/1991, „cuvintele „sau plata de arendă” se substituie cu textul „și redevența”, nu se susține modificarea propusă în formularea actuală. În acest sens, remarcăm prevederile art. 1288 alin. (1), ale art. 1300 și ale art. 1309 din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, și anume utilizarea cuvintelor „plată de arendă” pentru transmiterea în posesie și folosință a terenului agricol sau a bunurilor agricole, or, conform art. 1288 alin. (2) din Codul menționat, construcția hidrotehnică se raportează la bun agricol.

Totodată, se propune următoarele amendamente cu următorul cuprins:

„a) la art. 34, cuvintele „sau plata de arendă” se substituie cu cuvintele „și plata de arendă sau alte plăți în funcție de forma de transmitere în folosință aplicată”;

„b) la art. 36 lit. b), cuvintele „amenajările piscicole” se exclud, iar la art. 63, după cuvintele „terenuri ale fondului apelor sunt” se introduce textul „amenajările piscicole.”.

Amendamentul se propune pentru clarificarea faptului că, conform prevederilor art. 63 din Codul funciar nr. 828/1991 și ale Clasificatorului terenurilor după categoria de destinație și folosință, aprobat prin Ordinul nr. 17/2021 al Agenției Relații Funciare și Cadastru, poziția 6, terenurile aferente iazurilor/lacurilor, cu fâșiile riverane de protecție a apei se atribuie la terenurile fondului apelor. Astfel, ținând cont că amenajările piscicole sunt amplasate pe cursuri de apă sau în imediata apropiere a lor, constituind un complex de heleșteie, în luncile râurilor/pâraielor, se conturează necesitatea modificării propuse, prin excluderea acestor bunuri din categoria terenurilor cu destinație agricolă.

2. La art. II din proiect, cu privire la modificarea art. 28 alin. (7) din Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, cu norma „proprietarii construcțiilor hidrotehnice exercită dreptul de folosință asupra terenurilor fondului apelor cu titlu oneros, aceștia fiind responsabili de întreținerea obiectivului acvatic, inclusiv consolidarea construcțiilor hidrotehnice, în modul stabilit de Guvern”, precum și completarea art. 28 cu alin. 7¹, ce prevede „(7¹) în scopul folosirii apelor pentru piscicultură, deținătorul de construcții hidrotehnice este obligat să dețină autorizație de mediu pentru folosința specială a apei, emisă în modul stabilit de lege”, remarcăm susținerea modificărilor propuse, care urmăresc soluționarea unui complex de probleme sesizate din teritoriu.

Totodată, propunerea menționată la alin. (7²) nu se susține. În acest sens, menționăm că, potrivit art. 9 alin. (2) lit. b) și art. 11 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, terenurile din fondul apelor se includ în categoria terenurilor proprietate publică domeniul public. În temeiul art. 5 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, bunurile domeniului public pot fi transmise în administrare, gestiune, concesiune, comodat sau locațiune/arendă în condițiile Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice sau ale altor legi speciale, prin urmare la calcularea cuantumului plății pentru folosirea terenurilor fondului apelor și construcțiilor hidrotehnice amplasate pe acestea nu poate fi aplicat art. 10¹ din Legea nr. 1308/1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, or, articolul menționat se referă la plata pentru folosirea terenurilor proprietate publică aferente bunurilor privatizate sau întreprinderilor și bunurilor private. Mai mult, norma respectivă va permite situațiile în care terenurile din fondul apelor vor fi folosite în lipsa licitațiilor, ceea ce contravine art. (17¹) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice.

Totodată, se propune un amendament nou cu următorul cuprins:

„a) (7²) Cuantumul plății pentru folosirea terenurilor fondului apelor pe care sunt amplasate construcții hidrotehnice proprietate privată este stabilit printr-un regulament aprobat de Guvern.”

De asemenea, se propune un amendament nou cu următorul cuprins:

„b) la art. 28 alin. (5), cuvintele „terenurilor cu destinație agricolă” se substituie cu cuvintele „terenurilor ale fondului apelor”.

Această situație ține cont de propunerea de modificare a art. 36 lit. b) din Codul funciar nr. 828/1991, prin excluderea cuvintelor „amenajările piscicole”, precum și de modificare a art. 63, după cuvintele „terenuri ale fondului apelor sunt” – introducerea textului „amenajările piscicole.”.

„c) Prin raționamentul modificării art. 28 alin. (5) din Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, se propune abrogarea art. 28 alin. (6) din aceeași lege „(6) Amenajările piscicole, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care, prin degradare, și-au pierdut total sau parțial potențialul de producție vor fi incluse, în conformitate cu legea, în categoria terenurilor cu destinație agricolă în curs de ameliorare”, or, amenajările piscicole, conform modificărilor propuse în art. 28 alin. (5) și în propunerea de modificare a art. 36 lit. b) din Codul funciar nr. 828/1991, prin excluderea cuvintelor „amenajările piscicole”, și de modificare a art. 63, după cuvintele „terenuri ale fondului apelor sunt” – introducerea textului „amenajările piscicole.”, se vor încadra în categoria terenurilor fondului apelor.”

Amendamentul se propune pentru clarificarea faptului că terenurile aferente iazurilor/lacurilor, cu fâșiile riverane de protecție a apei se atribuie la terenurile fondului apelor. Astfel, ținând cont că amenajările piscicole sunt amplasate pe cursuri de apă sau în imediata apropiere a lor, constituind un complex de heleșteie, în luncile râurilor/pârâielor, se conturează necesitatea modificării propuse, prin excluderea acestor bunuri din categoria terenurilor cu destinație agricolă.

3. La art. III din proiect, privind completarea art. 6 alin. (1) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice cu lit. h¹) „h¹) adoptarea hotărârilor privitor la transmiterea segmentelor de râuri din intravilanul unităților administrativ-teritoriale, din administrarea statului, în gestiunea unităților administrativ-teritoriale” și h²) „h²) adoptarea hotărârilor privind transmiterea segmentelor de râuri din extravilanul unităților administrativ-teritoriale, din administrarea statului, în gestiunea unităților administrativ-teritoriale la solicitarea argumentată a autorității publice locale”, se susțin modificările propuse, cu luare în considerare a următoarelor propuneri:

a) modificările propuse vor fi incluse după art. 6 lit. a¹) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice;

b) la lit. h¹) se va completa cu cuvintele „cu acordul consiliului local”, precum și se va preciza nivelul unităților administrativ-teritoriale;

c) după cuvintele „administrarea statului” se vor introduce cuvintele „gestiunea autorităților administrației publice centrale”, or, bunurile menționate urmează a fi transmise din gestiune în gestiune.

4. La art. IV din proiect (modificarea Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice):

a) cu referire la completarea art. 9 alin. (2) lit. a) după cum urmează: „a) după cuvintele „în perimetrul zăcământului” se introduce textul „, apele de suprafață și cele subterane”, menționăm că se susține modificarea propusă;

b) cu privire la modificarea art. 9 alin. (2) lit. b), ce prevede „b) terenurile albiilor râurilor, lacurilor de acumulare, iazurilor și fâșiilor riverane de protecție a apei, terenurile fondului apelor, inclusiv apelor de frontieră, barajele și digurile de protecție contra inundațiilor, sistemele de irigare și desecare, construcțiile hidrotehnice și terenurile pe care acestea sunt amplasate, de importanță națională, clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura sa”, la amendamentul respectiv se propune următoarea formulare pentru respectarea unei consecutivități a prezentării modurilor de folosință a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice:

„b) terenurile fondului apelor, albiile râurilor, lacurilor de acumulare, iazurilor, heleșteielor, terenurile fâșiilor riverane de protecție a apei, inclusiv a celor intersectate de linia frontierei de stat, construcțiile hidrotehnice și terenurile pe care acestea sunt amplasate, care se clasifică în: baraje, diguri de protecție contra inundațiilor, stații de pompare a apei, sisteme de irigare: bazine de apă și conducta de presiune, clădirile centralelor hidroelectrice, sonde arteziene, depozite de reziduuri lichide provenite din industrie și agricultură, sistemele de irigare și desecare, cu terenurile aferente acestora, de importanță națională, clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura sa, corpurile de apă de suprafață destinate protecției sistemului energetic, necesităților domeniului transporturilor și altor servicii de stat”;

c) abrogarea art. 11 alin. (2) lit. a) nu se susține.

Remarcăm că abrogarea art. 11 alin. (2) lit. a) este contrară art. 48 alin. (3) din Codul subsolului nr. 3/2009, potrivit căruia conform potențialului economic, zăcămintele de substanțe minerale utile de largă răspândire se divizează în zăcămintele de importanță națională și locală.

De asemenea, abrogarea art. 11 alin. (2) lit. a) ar însemna o centralizare la nivel de stat a tuturor zăcămintelor de substanțe minerale utile, chiar și a celor de importanță locală. Taxele pentru resursele naturale, în conformitate cu prevederile cadrului normativ în vigoare (Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, Codul fiscal nr. 1163/1997), sunt surse de venituri proprii ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea. Modificările la legile nominalizate, care reglementează sistemul impozitelor și taxelor locale (Codul fiscal nr. 1163/1997), și repartizarea veniturilor dintre bugetele locale (Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale) nu sunt prevăzute în proiect și nu este clar în ce buget se vor vărsa taxele pentru resursele naturale de către subiecții impunerii;

d) referitor la modificarea art. 11 alin. (2) lit. b), care prevede că „b) terenurile albiilor pâraielor, iazurilor, heleșteielor și fâșiile riverane de protecție a apei, inclusiv cele amplasate pe teritoriul a două sau mai multe unități administrativ-teritoriale, dreptul de proprietate asupra acestora fiind stabilit în cote părți corespunzător dreptului deținut din teren, barajele și digurile de protecție contra inundațiilor, sistemele de irigare și desecare, construcțiile hidrotehnice și terenurile pe care acestea sunt amplasate, cu excepția bunurilor prevăzute la

art. 9 alin. (2) lit. b)”, pentru amendamentul respectiv se propune următoarea formulare pentru respectarea unei consecutivități a prezentării modurilor de folosință a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice:

„b) terenurile fondului apelor, albiile pâraielor, lacurilor de acumulare, iazurilor, heleșteiilor, terenurilor fâșiilor riverane de protecție a apei, inclusiv cele amplasate pe teritoriul a două sau mai multor unități administrativ-teritoriale, dreptul de proprietate asupra acestora fiind stabilit în cote părți corespunzător dreptului deținut asupra terenului, construcțiile hidrotehnice, barajele, digurile de protecție contra inundațiilor, sistemele de irigare și desecare, cu terenurile aferente acestora, cu excepția bunurilor prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. b)”.

5. Amendamentul de la art. V din proiect se susține, cu necesitatea de a elabora o argumentare mai detaliată, deoarece soluția formulată de către autorii proiectului, chiar dacă este bazată pe prevederile art. 29 din Legea nr. 1125/2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, nu este clar expus mecanismul de aplicare. Astfel, în scopul evitării divergențelor/neclarităților, prezentul articol propunem a fi reformulat de către autorii proiectului.

6. Amendamentul propus la art. VI din proiect, cu referire la intrarea în vigoare a modificărilor, nu se susține, deoarece în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. În cazul în care se urmărește reducerea perioadei de intrare în vigoare a noilor prevederi, nota informativă se va completa cu argumentele de rigoare.

În subsidiar, urmează a fi revăzută nota informativă, prin ajustarea și completarea acesteia cu elementele prezentate în proiect, precum și cu specificarea clară a scopului proiectului, inclusiv cu date referitor la impactul economico-financiar al modificărilor.

Adițional, proiectul va fi revizuit sub aspectul respectării tehnicii legislative, cu luarea în considerare a următoarelor propuneri:

a) denumirea actului normativ se va revizui, ținând cont că prin inițiativa legislativă menționată se modifică mai mult de două acte normative ori părți ale acestora, denumirea acestuia trebuie să conțină o formulă generală referitoare la modificarea unor acte normative. Prin urmare, în denumire la proiect se va indica succint obiectul reglementării;

b) la art. I se va utiliza termenul „cuvintele”, și nu „textul”, conform normelor de tehnică legislativă;

c) la art. II, privind modificarea Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, la art. 28 alin. (7), între semnele citării se va indica și numărul alineatului la care se propune un nou cuprins;

d) la art. II, la sursa de publicare a Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura, cuvintele „publicat în” se vor exclude, ca fiind excedente (obiecție valabilă și la art. I și IV).

În contextul celor menționate *supra*, Guvernul susține proiectul respectiv, care în procesul definitivării urmează a fi îmbunătățit în baza propunerilor prezentate.